

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-865

11.11.2019

Codan Forsikring

Motorvogn

Uriktige opplysninger om ung fører og tidligere skader – fal. §§ 4-1, 4-2 og 4-3.

Sikredes bil ble skadet i forbindelse med utforkjøring. I skademeldingen ble fører av bilen opplyst å være sikredes 22 år gamle sønn. Sikrede var registrert som eier av bilen og forsikringstaker. Til selskapet opplyste sikrede at bilen i realiteten ble kjøpt for at hennes sønn kunne bruke den. Ved tegningen av forsikringen svarte sikrede "nei" på spørsmål om annen fører under 23 år og om bilen hadde hatt tidligere skader. Av selskapets undersøkelser fremkom at bilen hadde vært involvert i to tidligere bilulykker med sikredes sønn som fører. Selskapet avslo sikredes krav den 12.4.19 under henvisning til uriktige opplysninger ved tegningen av forsikringen og i forbindelse med skadeoppgjøret. Nemnda kom til at selskapet var uten ansvar for forsikringstilfellet og kunne si opp forsikringen som følge av at det var gitt uriktige opplysninger ved avtaleinngåelsen.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav for skade på bil og spørsmålet om selskapet er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen på bakgrunn av svik under avtaleinngåelsen og/eller i forbindelse med skadeoppgjøret.

Sikrede har kaskoforsikring som i henhold til vilkårenes pkt. 7.1.1 omfatter skade ved bl.a. sammenstøt.

Sikredes bil ble skadet i forbindelse med utforkjøring den 2.2.19. Skademelding ble oversendt selskapet 13.2.19 hvor fører av bilen ble opplyst å være sikredes sønn. Skademeldingen var signert av både sikrede og sønnen. Føreren har forklart hendelsen slik:

Fører kjørte i en sving i lav fart (under fartsgrensen). Da et rådyr sto i kjørefeltet til føreren i en sving. Da fører så rådyret, tok fører og svingte unna og traff en fjellvegg. Fører var i sjokk tilstand etter uhellet og ringte forsikringsselskapet. Fører forklarte forsikringsselskapet om tilstanden han var i, og forklarte at han ikke er sikker på hva han skal gjøres.

Bilen ble ifølge de fremlagte opplysninger registrert første gang den 4.10.16 med sikrede som eier av bilen og forsikringstaker. Sikrede har imidlertid forklart at bilen ble kjøpt for at hennes 22 år gamle sønn kunne bruke den. Han kjørte den bl.a. til og fra jobb. Han er også oppført som kontaktperson i forsikringsavtalen.

Bilforsikringen ble tegnet i selskapet 9.9.18. Frem til da hadde bilen vært forsikret i andre forsikringsselskap. Sikrede opplyste at sønnen hadde tegnet forsikringen på hennes vegne. Ved tegningen av forsikringen stilte selskapet spørsmål om "har du hatt bilskade i løpet av(...)". Til dette ble det krysset av for "nei". Det ble også krysset av for "nei" på spørsmålet om "er det andre førere av bilen under 23 år(...)".

Selskapets sendte saken til utredning etter mottagelse av skademelding, og undersøkelser avdekket at bilen hadde vært involvert i to tidligere skader før uhellet den 2.2.19. Den ene skaden oppsto

18.1.17 da sikredes sønn kjørte av veien. Skaden ble reparert for kr 64 000. Den andre skaden fant sted 25.7.17 da sønnen kjørte på en annen bil bakfra.

Selskapet avsto sikredes krav den 12.4.19 under henvisning til at sikrede svikaktig hadde gitt uriktige opplysninger ved tegningen av forsikringen, og at selskapets ansvar således var bortfalt, jf. fal. § 4-1, jf. § 4-2. Selskapet viste til at det var gitt uriktige opplysninger om bilens eier- og bruksforhold som ville hatt betydning for selskapets vurdering av risikoen, og at det var tilbakeholdt opplysninger om tidligere skader.

Selskapet var også av den oppfatning at det var gitt uriktige/ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Etter selskapets syn var det ikke tilstrekkelig bevis for at forsikringstilfellet hadde inntruffet som beskrevet.

Klage ble inngitt til Finansklagenemnda den 7.5.19.

Sikrede krever dekning for skaden og avviser at det er gitt uriktige opplysninger. Ved tegningen av forsikringen ble det ikke stilt konkret spørsmål om antall ulykker bilen har vært involvert i. Fordi det ikke ble stilt spørsmål om dette, glemte hennes sønn at dette var relevant. Sønnen hadde også glemt selve skadehendelsene. Verken sikrede eller hennes sønn ville ha gitt uriktig informasjon med vilje.

Ved tegningen av forsikringen opplyste sikrede at hun pleier å kjøre lenger enn 20 000 km i året. Sikrede bytter normalt forsikring hver 6-8. måned for øking av bonus, og hadde derfor ikke behov for lenger kjørelengde. Dette er også grunnen til at bilen har vært forsikret i tre ulike selskap gjennom 2,5 år.

Sikredes sønn var innom selskapets nettside for å undersøke priser i forbindelse med tegningen av forsikringen. Han kan også ha undersøkt prisforskjellen på tre og ingen skader. Han har imidlertid ikke bestilt forsikringen, og dette kan derfor ikke anses som oppgitt opplysninger. Undersøkelsene ble gjort for en generell oversikt over prisene.

Bilen benyttes både av sikrede og sønnen. Sønnen er ansvarlig for vedlikehold og service av bilen. Bilen ble imidlertid ikke kjøpt for sønnen sin bruk. Dette spørsmålet må sikrede ha misforstått fordi hun har begrenset norskkunnskaper.

Hva gjelder hendelsesforløpet ved utforkjøringen, så ble sikredes sønn sendt til sykehuset. Legene fant at sønnen hadde slått hodet under hendelsen. Dette er grunnen til at han ikke husker noe særlig fra ulykken. Han vet han kjørte under fartsgrensen da han alltid pleier å kjøre rolig. Selskapets anførsel om at skadehendelsen ikke oppsto slik som forklart er uriktig.

Selskapet avviser ansvar og anfører at det er gitt uriktige/ufullstendige opplysninger ved tegningen av forsikringen og i skadeoppgjøret. Ut fra familieknytningen, bruk av bilen osv. legges det til grunn at sikrede kan identifiseres med sønnen slik at sikrede hefter for opplysningene som er gitt i forbindelse med tegning og skadehendelsen.

Selskapet anfører at bilen i realiteten er kjøpt for sikredes sønn for at han skulle ha den som sin bil. Sønnen skulle derfor ha vært oppgitt som eier og bruker, og er i realiteten forsikringstaker for bilen. Sikrede og sønnen har kjent til eierskapet og planene for bruken av bilen, og disse opplysningene ville hatt stor betydning for bl.a. beregning av forsikringspremien. Selskapet mener derfor det er gitt gale opplysninger, jf. fal. § 4-1. Selskapet legger til grunn at opplysningene ble gitt bevisst, og at hensikten må ha vært å oppnå en billigere forsikring.

Det ble også gitt uriktige opplysninger om tidligere skadeforhold da forsikringen ble tegnet i september 2018. Det ble opplyst at det ikke var tidligere skader, mens det viser seg at det var

registrert to tidligere skadesaker. Dette er brudd på opplysningsplikten etter fal. § 4-1. Også denne opplysningene må være gitt for å få lavere forsikringspremie. Dersom forsikring hadde blitt tegnet i sønnens navn, med "korrekt" kjørelengde og tidligere skader, ville premien ha vært over kr 90 000 per år. Den faktiske premien er på kr 17 005. Konsekvensen av dette må være bortfall av forsikringsdekningen i sin helhet, jf. fal. § 4-2.

Selskapet kan heller ikke se at opplysningene som er gitt om selve skadehendelsen er troverdige. Det er vanskelig å se at hendelsen kan ha skjedd slik det har blitt forklart og i alle fall vanskelig å se at det har vært gitt fullstendige opplysninger om hendelsen. Av denne grunn kan ikke forklaringen legges til grunn. Det er derfor gitt uriktige og/eller vært tilbakeholdt opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, og det foreligger brudd på fal. § 8-1 første ledd, jf. fjerde ledd.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er fri for ansvar og kan si opp sikredes forsikringsavtaler pga. av svik under avtaleinngåelsen, evt. pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret.

Ifølge fal. § 4-1 skal forsikringstakeren gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål når forsikringen blir tegnet.

Selskapet anfører at det er gitt uriktige opplysninger om antall tidligere skader. Ifølge de fremlagte opplysningene tegnet sikredes sønn forsikringen med fullmakt fra sikrede. Forsikringen ble tegnet over telefon, og sønnen opplyste om 0 skader siste år. Senere er det avdekket to tidligere skader i løpet av de siste 19 månedene med sønnen som fører. Opplysningen er derfor feil.

Dersom forsikringstakeren svikaktig har forsømt opplysningsplikten etter § 4-1, og er det inntruffet et forsikringstilfelle, er selskapet uten ansvar overfor forsikringstakeren, jf. fal. § 4-2. Svik innebærer at forsikringstaker *bevisst* må ha gitt gale opplysninger i den hensikt å skaffe seg en forsikring han/hun ellers ikke hadde hatt krav på.

Nemnda legger til grunn at sønnen var klar over at han hadde tidligere skader og derfor bevisst ga gale opplysninger om dette. Spørsmålet er da om han skjønte at dette ville gi ham en forsikring han ikke hadde krav på. Nemnda forstår videre sikrede slik at hun erkjenner at sønnen var inne på nettsiden for å undersøke prisforskjellen mellom tre og ingen skader. I så fall må det også legges til grunn at den gale opplysningen om dette ble gitt for å oppnå billigere premie.

Selskapet er i så fall uten ansvar etter fal. § 4-2 og kan si opp avtalen etter § 4-3. Det er ikke nødvendig for nemnda å se på de øvrige forholdene selskapet påberoper seg.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant), Terje Løyning (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).